

Интернетрадио „Татковина“, 2012, октомври
Модерация Ваня Велкова

Българското училище “Орфей” – центърът на българския език и култура в Линц, Австрия

На 05. октомври започна новата учебна година в Българското училище „Орфей“ в Линц. То е създадено през 2009-та година по инициатива на едноименното Българо-австрийско родителско дружество, първо по рода си в Горна Австрия.

Нашата концепция - *завършен цикъл на обучение по български език.*

Основна цел на създаването на училището беше да се даде възможност на всички желаещи деца и ученици в Линц да изучават български език независимо от това, в кое от двете българо-австрийски културни дружества, „София“ или „Дунав“, членуват родителите им.

Сред целите ни беше в перспектива да осигурим обучение по български език и в гимназиалния курс и работим в насока *матура и по български език в Австрия*. Към това време в Линц съществуваше вече курс за възрастни и така цикълът се оформи: български език за всяка възраст и степен.

Изборът на името на училището “Орфей”, неутрално по отношение на дружествата „София“ и „Дунав“, насочва към древните и с общоевропейско значение културни следи по днешните български земи.

С тази наша концепция *de facto* беше спасено обучението по български език в началния курс (поради малък брой ученици съществуващата в училище Харбах паралелка беше пред закриване!) и се положи основата за неговото стабилизиране.

Развитие.

Ръководен орган на училището е Българо-австрийското родителско дружество „Орфей“ за началните училища и гимназиите със седалище в Линц. Дружеството действа на територията на федералната област Горна Австрия. Негов председател е госпожа Мариета Ридл. Целите и задачите на Родителското дружество са тясно свързани с тези на училището. Ето някои от тях, които то успешно изпълнява:

- разпространява и подкрепя на обучението по български език, литература, култура, история и обичаи сред учениците в Горна Австрия,
- популяризира и подкрепя българо-австрийските взаимовръзки в областта на културата, образованието и езиковото обучение,

- престава интересите на членовете си при учебната и възпитателна училищна дейност в обучението по „Български език като майчин език” в съответните начални училища и гимназии.

Радваме се, че нашият модел се възприе впоследствие и от други организации на българите в Австрия, а основни елементи от него са асоциирани в концепцията на МОМН за българските учебни звена в чужбина.

Българското училище „Орфей“ се подкрепя от Училищната инспекция на областта Горна Австрия, Гимназия „Европа“ в Линц Аухоф, а през 2010 – 2012 по линия на проекта „Български език и култура в чужбина” на българското Министерство на образованието, науката и младежта (МОНМ). За тази учебна година сме сред одобрените учебни звена по Постановление 344 МОНМ.

През 2011 училището беше прието за член на Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ).

Учебна програма и преподаватели

Учебната програма се състои от избрани теми от следните предмети:

- Български език и литература
- Българско народно творчество
- История на България
- География на България

Конкретният план и темите на темите на отделните уроци се определят според достигнатото равнище на знания на учениците

През 2010 – 2012 учебни години имахме и състав за български народни песни и танци с ръководител маестро Петър Стефанов от Областния театър на Линц. От тази учебна година съставът ще репетира в Театър “Маестро”.

Класове и групи

Ако през 2008 – 2009 учебна година започнахме с осем ученици, за настоящата имаме записани 28 ученици от 1. до 11. клас и две деца в предучилищна възраст. Те са групирани в две смесени паралелки.

В едната паралелка, прогимназиална, са децата и учениците до 4. клас.

Преподавател по български език на паралелката е госпожа Анета Матева, подпомагана от г-жа Радостина Байер, при която децата се упражняват в рисуване и моделиране.

В другата, гимназиална, са учениците от 5. клас нагоре с преподавател по български език и литература, история и география доц. дфн Димитър Дунков.

Успех за нас е фактът, че трима от нашите ученици избраха български език за полагане на международната IB-матура.

Занятията се водят на две места в Линц. Първата паралелка в т.нар. “Кула на знанието” (Wissensturm). Втората паралелка в сградата на Гимназия “Европа” (Europagymnasium LISA). Залите са светли, просторни и много добре оборудвани с модерна техника, което позволява и мултимедийно обучение.

В сътрудничество с VHS Линц училището предлага курсове по български език за възрастни, начинаещи и напреднали, с издаване на сертификат събрано Европейските препоръки за езиково обучение, нива А1 – В3 (водещ доц. дфн Димитър Дунков).

От тази учебна година започваме и цикъл от лекции “История и култура на българския народ” с лектор доц. дфн Димитър Дунков.

Библиотека

Българското училище „Орфей” има библиотечни фондове и на двете места в Линц, където се провеждат занятията на нашите паралелки. Фондовете са основани по инициатива и с дарение от доц д.ф.н Димитър Дунков.

Двата български библиотечни фонда включват засега 350 заглавия от български автори: българска литературна класика, фолклор, енциклопедии, учебници, българо-немски речници, български филми, географски и исторически карти. Част от тях са дарение от Агенцията за българите в чужбина и лично от ст.н.с. Божидар Димитров, директор на Националния исторически музей в София.

Мероприятия

Българското училище „Орфей” и Родителското дружество са действащите културно-просветни организации на българо-австрийската общност в Линц и Горна Австрия. Те организират мероприятия за популяризирането на българската история и култура сред обществеността и участват в межкултурни прояви в Линц и областта, сред които:

2009 Межкултурен фестивал Facies;

2010

Март Българска културна вечер, посветена на Националния празник на България 3. март; Литературен център на Горна Австрия Stifter-Haus.

Юни Межкултурен летен фестивал; Училище „Й.Ф.Гьоте“ Линц

Ноември „България от близо“. Информационна вечер в Теологическия католически университет в Линц

2011

Януари Богоявление и Рождество; съвместно с Дружество „Тройка” Фолксхаус Дорнах.

Международен ден на човешките права, Линц

Март
2012 Мартеница и 8. март, Международен ден на жената”,
съвместно с Дружество „Тройка”; Акробалено Линц
20 години Europagymnasium LISA в Търговската камара на
Линц

Всъщност от основаването си насам именно Българското училище „Орфей“
„отсрамяваше“ българската общност на межкултурните прояви в Линц.

Учениците от „Орфей“ са редовни участници в рубриката „Детско радиоутро в
ежемесечните предавания на „Радио България” на вълните на RadioFRO от
Линц с водещ Димитър Дунков. Тези участия на нашите ученици разглеждаме
и като част от учебния процес.

Не можем да не споменем и за нашите „олимпийски надежди“: европейския
шампион по джудо Рафаел Кирхмайер – Динков (13 г.), многократните
победители на турнири по тенис Петко Драголов (17. г.) и Мария Пампулова
(14 г.), нашите „делфинчета“ – Христа (15 г.) и Спасена (12 г.) Попови,
победители в състезанията по плуване на Горна Австрия, бързоногия Мариус
Лемерер (8 г.), първи на градските състезания по бягане.

За родители и ученици организирахме през 2009 и 2011 две учебни екскурзии
из България.

И накрая за всички Вас – поздрав от Българското училище „Орфей“ в Линц –
„Лиляно, моме“ в изпълнение на едно от нашите славейчета – Лаура Ридл.

.....

Съставил:
Димитър Дунков
Октомври 2012